

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Навчально-науковий інститут менеджменту, економіки та фінансів

МАУП
Кафедра менеджменту

Затверджую:
Директор ІННУЕБ
І. А. Семенець-Орлова
"03" вересня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту
Протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.
Завідувач кафедри I. I. Каліна

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародна торгівля

із загальноакадемічного каталогу вибіркових дисциплін (перший, другий, третій
рівні вищої освіти)

Київ МАУП 2024

Розробник силябусу навчальної дисципліни:
Кобржицький Всеволод В'ячеславович, професор кафедри менеджменту

Викладач:
Кобржицький В.В, професор кафедри менеджменту

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри менеджменту.
Протокол від 30 серпня 2024 р.№1

Завідувач кафедри І. І. Каліна
(підпис)

Силябус перевірило
28.08.2024 р.
Заступник директора І. І. Каліна
(підпис)

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
ННІ управління, економіки та бізнесу
Кафедра менеджменту**

Назва дисципліни	Міжнародна торгівля
Викладач (-і)	Кобржицький Всеволод В'ячеславович.
Портфоліо викладача (-ів)	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-menedzhmentu.html
Контактний тел.	+38(050)-334-90-10
Е-mail:	vsevolodkobr@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/katalog-vibirkovih-disciplin.html
Консультації	<i>п'ятниця, 2 години, 16.00-17.20, ауд.20, к.2</i>

1. **Коротка анотація до дисципліни.** Цей курс передбачає формування комплексу знань про наявні та використовувані у сучасній міжнародній торгівлі ресурси, що використовуються в Україні та іноземних державах з метою насичення національних ринків необхідними товарами високої якості та обслуговування вітчизняних і зарубіжних клієнтів, підготовки студентів до тісної взаємовигідної співпраці з представниками українського та іноземного бізнесу.

2. **Мета:** здобуття теоретичних знань і формування практичних навичок у сфері міжнародної торгівлі, котра посідає провідне місце в діяльності сучасних вітчизняних виробників і різноманітних посередників, а також ознайомлення студентів з нормативно-правовою базою міжнародної торгівлі, демонстрація ролі й місця міжнародних торговельних організацій у розвитку і регулюванні сучасного міжнародного торговельного обміну на основі використання спеціальних наукових і науково-практичних друкованих та електронних інформаційних джерел.

Завдання:

- засвоїти знання про історичні аспекти розвитку міжнародної торгівлі;
- встановити найважливіші чинники розвитку та методи вивчення цього значущого виду сучасної господарської діяльності;
- пояснити принципи законодавчого забезпечення та багаторівневого регулювання, організацію та управління міжнародною торгівлею у світовому та національному масштабах;
- дати студентам наукове розуміння особливостей формування та спрямування міжнародних торговельних потоків та їх значення для розвитку національних економік або економік окремих регіонів;

- показати реальні перспективи розвитку міжнародної торгівлі у світі та в Україні.

3. Формат курсу: очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність презентувати результати досліджень на всіх рівнях українською та однією з іноземних мов європейського простору, аргументувати та обґрунтовано відстоювати власну наукову позицію.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність налагоджувати наукову взаємодію та міжнародне науковотехнічне, освітнє та культурне співробітництво.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність до самовдосконалення та досягнення найвищої професійної майстерності.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність планувати й організувати роботу проектних груп з вирішення наукових, науково-освітніх завдань тощо.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність організувати та підтримувати публічний дискурс у процесі розробки політики в різних галузях, використовувати комунікативні та evidencebased інструменти для прийняття управлінських рішень на всіх рівнях управління та адміністрування.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)

5. Тривалість курсу. 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 50 годин аудиторної роботи; 70 годин – самостійної роботи.

6. Статус дисципліни: *Вибіркова*

7. Пререквізити: Курс «Міжнародна торгівля» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: «Міжнародна економіка», «Менеджмент», «Маркетинг», «Логістика», «Організація торговельної діяльності», «Транспортна система України» та покликаний закласти основи розуміння сучасних процесів глобалізації та інтернаціоналізації у сфері міжнародної торгівлі, навчити аналізувати наявні ресурси, котрі можуть мати реальне експортно-імпортне значення, інтерпретувати й аналізувати їх практичне використання в інтересах української та міжнародної ділової спільноти.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – програми та сервіси для пошуку та комунікації із зарубіжними партнерами.

9. Політика курсу:

- передбачає поєднання виконання індивідуальних завдань і роботи в команді;
- клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивних дискусій;
- виконання завдань у встановлений термін;
- відпрацювання пропущених студентами занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача;
- індивідуальні та групові презентації й доповіді мають бути оригінальними.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з трьох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

- змістовий модуль 1 «Науково-теоретичні основи міжнародної торгівлі» (лекційні теми 1-4, семінарські теми 1- 2);
- змістовий модуль 2 «Основні світові ринки» (лекційні теми 5-11, семінарські теми 3-8);
- змістовий модуль 3 «Організація міжнародної торговельної діяльності» (лекційні теми 12-13, семінарські теми 9-10).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські та практичні заняття, консультації.**

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією та дозволяє привернути увагу студентів до найважливіших питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Студент може обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки й узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

Під час проведення лекційних і семінарських (практичних) занять постійно використовуються каталоги провідних зарубіжних і вітчизняних ритейлерів, географічні карти, інформаційні матеріали щодо міжнародних і регіональних ярмарків і виставок, що підібрані відповідно до теми заняття.

При проведенні *семінарських і практичних занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як публічний виступ, дискусія, робота у малих групах, рольові ігри, групові проекти.

Студенти працюють з інформацією вдома, з використанням друкованих видань і мережі Інтернет, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуально, так і групою, моделюють поведінку у конкретних професійних ситуаціях.

Програмою курсу передбачено такі проекти:

- виступ за темою індивідуального завдання (тематика і критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни «Міжнародна торгівля»).

- виступи за темами семінарських занять (згідно з тематикою і питаннями, винесеними на обговорення).

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	7	7	4	4
Відвідування семінарських занять	1	2	2	6	6	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	6	60	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-
Разом			54		97		54
Максимальна кількість балів:		235					
235:100=2,35. Студент набрав X балів; Розрахунок: X : 235 = загальна кількість балів.							

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються 3 самостійні роботи (завдання до самостійної роботи див.: Робоча навчальна програма дисципліни, «Основи міжнародного туризму»). **Критерії оцінювання:**

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Слайди до презентації – 5 балів
- Повнота розкриття теми – 10 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість з модульного контролю - 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Екзамен.

Відбувається у класичній формі усної відповіді на питання білета.

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: Робоча навчальна програма дисципліни «Міжнародна торгівля»).

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
60-67	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-ХІІ Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12/ed20160915>.

2. Закон України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" від 01.06.2000р. ВВР України, 2000-№36 - с.299. веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19/page>

3. *Бураковський І.* Теорія міжнародної торгівлі – К.: Основи, 2000, – 241 с.

4. Бюлетень законодавства і юридичної практики України «Правове регулювання зовнішньоекономічних відносин». – 2001. - №7. – 414 с.

5. Міжнародна торгівля підр. / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Барановської М.І. - К.: ЦУЛ, 2011, - 512 с,

6. Основи міжнародної торгівлі: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Ржепішевського. К.: ЦНЛ, 2005. – 656 с.

7. *Циганкова Т.М., Петрашко Л.П., Кальченко Т.В.* Міжнародна торгівля: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 488 с.

8. *Шпак В., Кондорі Ромеро А.* Міжнародна торгівля: Практикум. – К.: УВПК «ЕксОб», 2004. – 384 с.

Додаткова:

9. *Григорова-Беренда Л., Шуба М.В.* Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник. 2-ге вид., випр., перероб. і доп. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 136 с.
10. *Дахно І.І.* Міжнародна торгівля: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2004. – 312 с.
11. *Дахно І.І., Кобрицький В.В., Куценко В.М. та ін.* Зовнішньоекономічна діяльність: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 360 с.
12. *Дахно І.І., Тимофієв С.М.* Країни світу: Енциклопедичний довідник. – К.: МАПА, 2011. – 608 с.
13. *Крилова Н.В.* Управління міжнародними торговельними операціями: Навч. посіб. = К.: МАУП, 2008. – 232 с.
14. *Кузьмін О.С., Горбаль Н.І.* Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств. Львів: Компакт-ЛВ, 2015. – 304 с.
15. Міжнародна торговельна діяльність. Підручник. / За ред. В.В.Рокочі. – К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2018. – 698 с.
16. *Одягайло Б.М.* Міжнародна економіка: Навч. посібник. – К.: Знання, 2006. – 407 с.
17. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник. / За ред. О.Х.Юлдашева. – К.: МАУП, 2005. – 272 с.
18. *Рокоча В.В.* Міжнародна економіка: Навч. посібник: у 2 кн. – К.: Таксон, 2000 – Кн.І: Міжнародна торгівля: теорія та політика. – 320 с.
19. *Рут Ф.Р., Філіпенко А.* Міжнародна торгівля та інвестиції. – К.: Основи, 2008. – 720 с.
20. *Соколенко С.І.* Глобалізація і економіка України – К.: Логос, 2007. – 539 с.
21. *Смит А.* Исследование о природе и причинах богатства народов. – М.: Соцэкгиз, 1935.
22. *Чумицький О. Г.* Міжнародна економічна діяльність України. – К.: Вища школа, 2015. – 468 с.
23. *Швець Ю. О., Сухаренко Т.А.* Основні етапи розвитку транснаціональних компаній та їх зв'язок з глобалізацією // Вісник Хмельницького національного університету, 2016, № 3, том 1 с. 204- 209.
24. *Щукін Л. В.* Зовнішня торгівля України. – Л.: Либідь, 2007. – 678 с.

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Міжнародна торгівля»

Разом: 120 год., з них 30 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 70 год. Модульний контроль – 4 год.

Кількість балів за семестр	235												
Модулі	Змістовий модуль I (54)				Змістовий модуль II (97)							Змістовий модуль 3 (54)	
Назва модуля	Науково-теоретичні основи міжнародної торгівлі				Основні світові ринки							Організація міжнародної торгівлі	
Лекції	1 (1бал)	2 (1бал)	3 (1бал)	4 (1бал)	5 (1бал)	6 (1бал)	7 (1бал)	8 (1бал)	9 (1бал)	10 (1бал)	11 (1бал)	12-13 (2б)	14-15 (2б)
Теми лекцій	Розвиток міжнародної торгівлі та її теорії	Міжнародна торгівля та світове господарство	Міжнародне економічне та міжнародне торговельне право. СОТ	Зовнішньоторговельна та міжнародна політика	Світові ринки сировинних товарів	Світові ринки промислових товарів	Світовий ринок торгівлі послугами	Міжнародний туризм	Міжнародна передача технологій та об'єктів авторського права	Міжнародні ринки робочої сили	Міжнародні ринки капіталів	Міжнародна гуртова торгівля	Зовнішньоторговельні операції
Семінарські та практичні заняття		1 (10 балів)		2 (10 балів)	3 (10 балів)	4 (10 балів)	5 (10 балів)		6 (10 балів)	7 (10 балів)	8 (10 балів)	9 (10 балів)	10 (10 балів)
Теми занять		Міжнародна торгівля та світове господарство		Зовнішньоторговельна та міжнародна торговельна політика	Сучасні ринки сировинних і сільськогосподарських товарів	Сучасні ринки промислових товарів	Сучасні світові ринки торгівлі послугами		Міжнародний обмін технологіями та об'єктами авторського права	Міжнародні ринки робочої сили	Міжнародні ринки капіталів	Міжнародна гуртова торгівля	Зовнішньоторговельні операції
Самостійна робота	1 (5 балів)				2 (5 балів)							3 (5 балів)	
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)				модульна контрольна робота №2 (25 балів)							модульна контрольна робота №3 (25 балів)	
ІНДЗ	1 (30 балів)												
Підсумковий контроль	2,35												